

Posudek konzultantky
na rigorózní práci Mgr. Andrey Joklové
„Dědictví v mezinárodním právu soukromém“

Rigorózní práce se věnuje otázkám mezinárodního práva soukromého v oblasti dědického práva. Především zaujme netradiční pojetí, kdy se autorka postupně probírá obecnými otázkami mezinárodního práva soukromého, na nichž ilustruje obtížně řešitelné problémy mezinárodního dědického práva. Cílem práce, jak autorka uvádí na s. 5, je prozatím pouze srovnání stávajících právních úprav dědění s mezinárodním prvkem, a to jak teoretických pohledů, tak i konkrétních právních úprav. Teoretická i praktická část jsou zaměřeny na srovnání právních řádů v České republice, Francii, Německu, Španělsku a Anglii. Autorka používá metod analýzy a komparace právních úprav a dalších pramenů, posléze dospívá k určitým syntetickým závěrům. Téma je dost náročné a autorka problémy spíše pouze otevírá, i tak je však třeba její práci ocenit jako záslužný počín v oblasti, která dosud nebyla z tohoto pohledu v české literatuře zpracována.

Rigorózní práce je přes své netradiční pojetí poměrně přehledná. Práce sestává ze šesti částí, dále podrobně vnitřně rozčleněných, z nichž první je Úvodem a poslední je Závěrem. K práci je připojen seznam literatury, jak české, tak zahraniční, literatura je bohatá, včetně cenných judikátů, u kterých bych ale očekávala podrobnější odkazy na literaturu a její komentáře k daným rozhodnutím, často je zcela postrádám a není mi jasné, zda autorka skutečně pracovala s originálními zdroji, kde jsou rozhodnutí uveřejněna.

Po úvodní partii se autorka v druhé kapitole věnuje metodě mezinárodního práva soukromého a postupuje od kvalifikace, přes předběžnou otázku, zpětný a další odkaz až k vlivu času. Jsou to všechno dost složité otázky, které by vyžadovaly samy o sobě hlubší zamyšlení. V souvislosti s otázkou aplikace cizího práva je zmíněna transpozice, aniž je uveden konkrétní příklad, k tomu by se autorka měla vyjádřit při ústní obhajobě své práce (ke s. 18). Třetí kapitola vymezuje národní úpravy, a to v členění: vnitrostátní právo dědické, česká právní úprava, návrh nového občanského zákoníku a přístup k úpravě – to je srovnávací partie. V rámci vnitrostátního dědického práva je pojednáno o jednotlivých institutech, kam autorka řadí domicil, jiná pořízení pro případ smrti, odkaz a trust. Čtvrtá kapitola se již přímo

věnuje kolizní úpravě a známému a klasickému problému jednotného a rozštěpeného dědického státu a různých hraničních určovateli., včetně možnosti si rozhodné právo zvolit, otázky rozsahu aplikace rozhodného práva (nově se v rámci evropského práva ujímá termín „působnost“) a odúmrti. Srovnání jednotlivých úprav je velice cenné, postrádám však poukazy na bilaterální smlouvy o právní pomoci, které uzavřela ČR resp. ještě Československo s řadou států. Tyto smlouvy mají zásadní význam, bylo by tedy vhodné, pokud autorka hodlá v komparaci pokračovat, tyto smlouvy do komparace rovněž zařadit. Pokud jde o odúmrt', není mi zcela jasné logické odůvodnění vztahu hmotněprávní a kolizní úpravy z hlediska použitého hraničního určovatele pro odúmrt'. Autorka by z tohoto pohledu mohla při obhajobě srovnat dosavadní a připravenou právní úpravu, a to v ZMPS a ObčZ (ke s. 94). Následuje pátá kapitola nazvaná „kolizní úprava – soudní příslušnost“, nejsem si jistá, co zde autorka míní slovem „kolizní“, to by rovněž vysvětlit při ústní obhajobě. Práce ústí v poměrně podrobný Závěr, který shrnuje poznatky, k nimž autorka v práci dospěla.

Rigorózní práci hodnotím pozitivně, autorka si vzala těžké téma, které zpracovala ve velmi dobré úrovni, prokázala samostatnost myšlení, práce je vysoce aktuální s ohledem na připravované evropské nařízení. Je velmi žádoucí, aby se autorka tématu dále věnovala.

Práci plně doporučuji k ústní obhajobě a navrhuji, aby po úspěšné obhajobě a úspěšném vykonání rigorózní zkoušky byl Mgr. Andree Joklové přiznán akademický titul JUDr.

Prof. JUDr. Monika Pauknerová, CSc., DSc.

V Praze dne 28.4.2011